

Brusel 8. května 2019
(OR. en)

8806/19

AUDIO 70

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	8002/19
Předmět:	Návrh závěrů Rady o zlepšení přeshraničního šíření evropských audiovizuálních děl s důrazem na koprodukcii – přijetí

Pracovní skupina pro audiovizuální média vypracovala výše uvedený návrh závěrů za účelem jejich přijetí na zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport ve dnech 22. a 23. května 2019. Se zněním závěrů nyní souhlasí všechny delegace.

Výbor stálých zástupců se proto vyzývá, aby znění předložil Radě k přijetí a následnému zveřejnění v Úředním věstníku.

**Návrh závěrů Rady o zlepšení přeshraničního šíření
evropských audiovizuálních děl s důrazem na koprodukcí**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC

politické okolnosti uvedené v příloze I¹ k těmto závěrům, a zejména pracovní plán pro kulturu (2019–2022) přijatý dne 27. listopadu 2018,

UZNÁVÁ, ŽE

1. evropská kulturní a jazyková rozmanitost představuje významný přínos pro evropské audiovizuální odvětví. Plným využitím digitálních online technologií může audiovizuální obsah překonat zeměpisné a jazykové hranice, podporovat kulturní rozmanitost a sdílené evropské hodnoty, čímž podpoří pocit příslušnosti ke společnému kulturnímu prostoru a konkurenceschopnost evropského audiovizuálního odvětví.
2. Audiovizuální díla, zejména filmy, seriály a cykly, určená jak pro uvedení v kinech, tak pro audiovizuální mediální služby, odrážejí bohatství a rozmanitost evropských kultur a představují dědictví, které je třeba podporovat a chránit pro budoucí generace, které tak musí činit rovněž.

¹ Příloha I uvádí příslušné dokumenty týkající se daných otázek (legislativní akty, závěry Rady, sdělení Evropské komise atd.).

3. Digitální rozvoj umožnil koexistenci kinosálů a lineárních a nelineárních audiovizuálních mediálních služeb, což ovlivnilo zvyky a preference publika². Kinosály jsou však nadále hlavní platformou pro uvádění celovečerních filmů³.
4. Na evropské úrovni byly přijaty významné kroky pro řešení audiovizuálního pirátství on-line, avšak je třeba vyvinout další úsilí pro posílení kreativní ekonomiky v digitální éře na ochranu její kulturní rozmanitosti a pro zajištění toho, že lidem v celé Evropě i mimo ni bude k dispozici více děl.
5. Obecně je šíření audiovizuálních děl podporováno vnitrostátními a mezinárodními opatřeními v oblasti financování souvisejícími s propagací a marketingem, a to i během fáze vývoje prostřednictvím různých digitálních prostředků, jakož i promítáním na festivalech a podobně. Evropský právní rámec pro audiovizuální oblast, zejména směrnice o audiovizuálních mediálních službách, je důležitým pilířem při zajištění viditelnosti evropských audiovizuálních produkcí v zemích EU.

² V roce 2017 byl podle Evropské audiovizuální observatoře průměrný podíl filmů z EU v 37 katalozích předplacených služeb video na vyžádání v jednotlivých zemích 20 %. V průměru bylo 22 % filmů, které byly za rok vyprodukovány v EU, koprodukce, které se pohybovaly v rozmezí od 24 % v katalogu platformy Flimmit až do 53 % v katalozích programů Horizont/UPC Prime. V 27 katalozích Netflixu činily koprodukce průměrně 36 % filmů.

Pokud jde o filmy produkované a uváděné v kinech v EU v letech 2005 až 2014, 64 % bylo původem z EU, 16 % původem z USA, 15 % bylo mezinárodního původu a 4 % mělo jiný evropský původ. Většinu filmů z produkce jiných členských států EU v katalozích představovaly koprodukce jiných členských států EU.

³ Pouze 47 % evropských filmů uváděných v kinech ve stejném období bylo zahrnuto alespoň v jedné službě videa na požádání (VOD), přičemž evropské filmy představovaly okolo 25 % všech filmů na platformách VOD.

Viz studie 1 a 4 Evropské audiovizuální observatoře uvedené v příloze II.

6. Studie⁴ Evropské audiovizuální observatoře ukazují, že velká část filmů vyprodukovaných v EU jsou evropské koprodukce, a ukazují na výhody koprodukce, konkrétně na možnost oslovit širší publikum a získat přístup na větší trhy než vnitrostátní filmy⁵ a využívat vícero finančních zdrojů včetně veřejného financování⁶. Kromě toho jsou koprodukce výsledkem kreativní, finanční a praktické spolupráce založené na sdílení odborných znalostí a budují mosty mezi různými zeměpisnými a jazykovými oblastmi a kontexty, které mají pozitivní vliv na většinové i menšinové koprodukční partnery i na celé audiovizuální odvětví.
7. Zlepšení přeshraničního šíření audiovizuálních děl prostřednictvím různých platforem a katalogů vyžaduje soudržný přístup k politikám v této oblasti, a to i ohledně využívání nových technologií, jako je umělá inteligence.

⁴ Viz studie 1–3 v příloze II.

⁵ Koprodukce představovaly 24 % celkové evropské produkce v letech 2005 až 2014, avšak celosvětová návštěvnost koprodukcí dosáhla 50,3 % celkové návštěvnosti evropských filmů (56,9 % u filmů EU), což lehce přesáhlo návštěvnost čistě vnitrostátních filmů. Průměrná návštěvnost evropských koprodukcí je více než třikrát vyšší než návštěvnost čistě vnitrostátních filmů.

Podle Evropské audiovizuální observatoře jsou koprodukce EU dostupné průměrně v 3,6 zemích.

Viz studie 1 a 4 v příloze II.

⁶ Viz studie 4 v příloze II.

8. Na podporu vysoce kvalitní tvorby a produkce v audiovizuálním odvětví je potřebný odpovídající regulační rámec a doplňkovost mezi různými zdroji financování, a to při zohlednění zvláštností audiovizuálních trhů a jejich kapacit, stávajících podpůrných politik a opatření na vnitrostátní úrovni, jakož i specifík mechanismů financování a udělování licencí pro určitá audiovizuální díla, jež jsou často založeny na poskytování výlučných územních licencí. Nejčastěji poskytují audiovizuálnímu odvětví klíčové zdroje na projekty vnitrostátní filmové fondy s různými systémy podpory a různými druhy grantů, půjček a daňových pobídek a evropské mechanismy financování mnohostranných projektů, jako jsou dílčí program MEDIA a fond Eurimages. Zatímco se nové nástroje financování testují a vyvíjejí, pro financování evropské kinematografie jsou nadále nezbytné předprodeje veřejným i soukromým subjektům televizního vysílání a distributorům z různých zemí a jejich investice⁷. Veřejné finanční prostředky vytvářejí od regionální až po evropskou úroveň rostoucí finanční příležitosti včetně stimulace produkce a menšinových koprodukčních programů.
9. Evropské audiovizuální odvětví je charakteristické zeměpisnými nebo jazykovými zvláštnostmi, jež mohou vést k fragmentaci trhu. Za účelem překonání této situace mohou koprodukce posílit mezinárodní šíření audiovizuálních děl a přispět k posílení vnitrostátních produkčních a distribučních kapacit a ke zvýšení konkurenceschopnosti a viditelnosti vnitrostátní audiovizuální produkce.
10. Přítomnost koprodukcí na filmových festivalech má potenciál zajistit viditelnost kvalitních děl a podpořit jejich šíření. Filmové festivaly hrají rovněž významnou úlohu při posilování spolupráce (např. sdílení zdrojů a know-how) mezi různými aktéry v hodnotovém řetězci.

⁷ Předprodeje pro subjekty televizního vysílání a distributory na různých územích představovaly dohromady 41 % celkového objemu financování ve vzorku 445 evropských celovečerních filmů. Viz studie 5 v příloze II.

V TÉTO SOUVISLOSTI ZDŮRAZŇUJE, ŽE

11. v rámci pracovního plánu pro kulturu (2015–2018) byla zřízena skupina odborníků pro šíření evropských filmů (v rámci otevřené metody koordinace). Tato skupina doporučila, aby bylo podpořeno více investic do koprodukcí jejich stimulováním ve vnitrostátních legislativních rámcích a systémech podpory audiovizuálního odvětví, a to i prostřednictvím podpory dvoustranných fondů pro koprodukcí či společný rozvoj. Rovněž doporučila, aby byly podporovány koprodukce různých partnerů ze široké škály členských států.
12. Na základě pracovního plánu pro kulturu (2019–2022) se nová skupina odborníků v rámci otevřené metody koordinace zaměří na koprodukce v audiovizuálním odvětví. Tato skupina by měla vycházet z práce skupiny odborníků pro šíření evropských filmů v rámci otevřené metody komunikace a měla by konkrétněji posoudit otázku koprodukcí, a to i se zeměmi mimo EU, a předložit Radě zprávu obsahující konkrétní doporučení.
13. S ohledem na uvedený vývoj je třeba se zaměřit, v rámci omezení daných stávajícími zdroji, na dvě linie činnosti:

A. PŘÍMÁ OPATŘENÍ NA PODPORU KOPRODUKČÍ

RADA EVROPSKÉ UNIE

ZDŮRAZŇUJE, ŽE

14. většinoví i menšinoví koprodukční partneři využívají příležitostí, které poskytuje spolupráce, pokud jde o financování, technická zařízení, odborné znalosti a poznatky, vysoké produkční hodnoty a lepší šíření vyplývající z koprodukce.

15. Vnitrostátní filmové fondy, instituty a agentury – často v kontextu koprodukčních dohod – významně přispívají k vývoji koprodukcí a jejich uvádění na trh v Evropě tím, že je podporují ve všech fázích (vývoj, produkce a distribuce).
16. Dílčí program MEDIA pro období let 2014–2020 zahrnuje mnoho různých režimů financování a opatření na stimulaci a podporu evropských koprodukcí. Jeho přímá podpora koprodukcí zahrnuje i fungování mezinárodních koprodukčních fondů, zvláštní opatření v rámci vývoje (financování jednotlivých projektů a souhrnné financování) a programové skladby televizního vysílání, jakož i podporu distribučních strategií umožňujících lepší šíření financovaných děl.
17. Zatímco dvoustranné koprodukční smlouvy nebo dohody usnadňují přístup k vnitrostátním systémům financování a podpory, Úmluva Rady Evropy o filmové koprodukci (1992, revidována v roce 2017) poskytuje komplexní právní rámec a normy pro mnohostranné koprodukce a pro dvoustranné koprodukce mezi stranami, které neuzavřely dvoustrannou smlouvu.
18. Velmi důležitým nástrojem financování koprodukcí je fond Rady Evropy pro podporu kultury Eurimages, který je významný z hlediska distribuce a uvádění celovečerních, animovaných a dokumentárních filmů.
19. Koprodukce mezi zeměmi, jež k sobě mají zeměpisně nebo kulturně blízko, v některých případech posílily praxi strukturované spolupráce napříč hodnotovým řetězcem.
20. Jak evropské, tak mezinárodní koprodukce podporované nejčastěji výše uvedenými regionálními, národními a evropskými fondy prokázaly, že mají větší možnost šíření a velmi často získávají nejprestižnější světové filmové ceny a vyznamenání.

21. Nové příležitosti, které nabízí digitální prostředí, jsou stále více využívány producenty ve struktuře a procesu mezinárodní koprodukce.
22. Lišící se administrativní požadavky různých subjektů veřejného financování a různé soubory pravidel na regionální, národní a evropské úrovni mohou někdy představovat pro koprodukcující partnery z technického, uměleckého i finančního hlediska výzvu.
23. I přesto, že rozsah těchto závěrů je omezen na koprodukce mezi evropskými zeměmi, je důležité zdůraznit, že zájem evropského audiovizuálního odvětví o koprodukce s klíčovými zeměmi mimo Evropu narůstá. Kromě zapojení talentů z celého světa představuje tato skutečnost velký potenciál pro posílení mezinárodního šíření evropských koprodukčních děl.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

24. nadále podporovaly evropské koprodukce mezi zeměmi s různými audiovizuálními kapacitami nebo mezi zeměmi s omezenou jazykovou nebo zeměpisnou oblastí, jakož i šíření a viditelnost těchto děl;
25. zintenzivnily své úsilí zaměřené na sdílení osvědčených postupů a nalezení řešení pro administrativní zjednodušení, soudržnost a transparentnost pravidel různých veřejných fondů, a to i prostřednictvím digitálních technologií, s cílem dále usnadnit evropské koprodukce;
26. při koncipování svých systémů podpory zohlednily možnost zlepšení šíření, propagace a uvádění filmů a zvážily posouzení svých režimů veřejného financování s ohledem na jasné cíle týkající se kvality spolufinancovaných děl a jejich potenciálu k šíření v rámci EU;

27. vybízely všechny aktéry, včetně poskytovatelů on-line služeb, aby sdíleli údaje o publiku s veřejnými orgány a držiteli práv a využívali tyto údaje k lepšímu poznání a pochopení svého publika s cílem odpovídajícím způsobem přizpůsobit systémy podpory.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

28. zvážily zavedení režimů podpory, včetně režimů pro menšinové koprodukce, aby doplnily financování ze soukromých prostředků a evropských finančních nástrojů s cílem podpořit produkci a propagaci evropských děl na všech platformách;
29. dále podporovaly regionální a vnitrostátní fondy v jejich klíčové úloze zprostředkovatelů koprodukcí a zároveň podle možností zabezpečily doplňkovost s podpůrnými opatřeními;
30. při digitalizaci smluvního procesu a procesu financování využívaly nové technologie s cílem zjednodušit přístup k financování, zajistit efektivnější a transparentnější využívání veřejných finančních prostředků a snížit počet právních otázek souvisejících s koprodukci;
31. vyzdvihovaly úlohu nezávislých producentů v procesu koprodukce.

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

32. prozkoumala způsoby dalšího rozvoje, podpory a zjednodušení možností financování koprodukcí v rámci dílčího programu MEDIA;
33. podporovala opatření na dosažení lepší viditelnosti a šíření evropských audiovizuálních děl při současném zajištění rovných podmínek, jež zohlední zeměpisné a jazykové zvláštnosti členských států, pokud jde o produkci, distribuci a kapacity publika;
34. v případě děl podporovaných dílčím programem MEDIA zvážila možnosti, jak zvýšit viditelnost všech koprodukčních partnerů – jak většinových, tak menšinových;

35. ve spolupráci s Evropskou audiovizuální observatoří předložila posouzení koprodukcí v Evropě včetně přehledu možností přístupu koprodukcí na trh a navrhla způsoby, jak posílit jejich spolupráci;
36. posílila svou spolupráci, strukturovaný politický dialog a výměnu osvědčených postupů s příslušnými regionálními subjekty a národními subjekty, evropskými filmovými agenturami, Evropskou asociací ředitelů filmových agentur (EFAD), jakož i s Radou Evropy, zejména s fondem Eurimages a Evropskou audiovizuální observatoří, a při tom přezkoumala možné synergie a možnosti spolupráce a o výsledcích těchto interakcí informovala členské státy;
37. prozkoumala možnosti podpory iniciativ, jako jsou tvůrčí dílny nebo dílny tvůrčího psaní, kde mohou producenti, autoři a režiséři společně pracovat na vývoji koprodukcí.

B. PODPORA UDRŽITELNÉHO EKOSYSTÉMU PRO KOPRODUKCE

RADA EVROPSKÉ UNIE

ZDŮRAŽŇUJE, ŽE

38. potenciál evropských koprodukcí lze dále využít pěstováním ekosystému, který podporuje a propaguje koprodukční díla v celém hodnotovém řetězci. To zahrnuje prováděcí opatření na nepřímou podporu koprodukcí, ale i usnadnění spolupráce ve fázi psaní scénářů a vývoje a distribuci koprodukčních děl a přístup k nim po jejich zveřejnění.
39. Podle doporučení skupiny odborníků pro šíření evropských filmů v rámci otevřené metody koordinace obecně je za účelem posílení šíření třeba přijmout opatření v oblastech, jako jsou propagace, kina, festivaly, videa na vyžádání (VOD), údaje o publiku, režimy podpory, politická spolupráce, přístup k financování a monitorování výsledků veřejného financování.

40. Měla by být zajištěna transparentnost finanční podpory, jež je koprodukčním nabízena. Subjektům veřejného financování by měly být přístupné zejména informace týkající se přímého a nepřímého veřejného financování, které obdržely koprodukční projekty z různých zdrojů – ať už národních, regionálních, či evropských.
41. V rámci dílčího programu MEDIA zahrnují nepřímá opatření na podporu koprodukcí odbornou přípravu, přístup na trhy a činnosti zaměřené na vytváření mezinárodních sítí, jež podporují a zvyšují kapacitu přeshraniční spolupráce.
42. Distribuce a uvedení jsou klíčovými etapami v procesu získávání publika pro koprodukční díla. Síť Europa Cinemas, financovaná dílčím programem MEDIA, poskytuje významnou podporu při uvádění filmů z produkce jiných evropských států. Nicméně je třeba další úsilí pro zajištění toho, aby byla koprodukční díla rozsáhle distribuována, uváděna a mezinárodně propagována na všech distribučních kanálech a platformách. Klíčem k zajištění jejich mezinárodního úspěchu je zejména spolupráce na propagaci koprodukčních děl.
43. Audiovizuální politiky se obecně soustředí na poskytování vysoce kvalitního, kulturně a jazykově rozmanitého obsahu. Je nezbytné získat publikum pro vysoce kvalitní, originální a inovativní evropská audiovizuální díla a podpořit viditelnost tohoto typu obsahu a přístup k němu. Podle Evropské audiovizuální observatoře existuje výrazná nerovnováha mezi počtem evropských filmů, které byly zveřejněny, a jejich podílem na celkové návštěvnosti, a proto je zásadní posílit spojení mezi filmy a jejich cílovým publikem.
44. Pokud jde o distribuci audiovizuálních děl prostřednictvím digitálních platforem, je důležité zajistit vyvážený ekosystém a dodržování autorských práv jakožto prostředek na podporu kreativity.
45. Jádrem evropského audiovizuálního odvětví je talent. Investice do evropských profesionálů v audiovizuální oblasti – včetně jejich odborné přípravy – proto zůstává předpokladem konkurenceschopného ekosystému.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A V RÁMCI STÁVAJÍCÍCH ZDROJŮ:

46. dále podporovaly audiovizuální odvětví a zvážily využití odvětvových programů pro splnění tohoto cíle;
47. nadále podporovaly opatření na poskytování nepřímé podpory koprodukcím, včetně vytváření mezinárodních sítí, odborné přípravy pro profesionály v oblasti kinematografie, rozvoje talentů, koprodukčních seminářů, výměny osvědčených postupů a činností spolupráce, protože tvůrčí postupy spolupráce mají potenciál vytvářet vysoce kvalitní a úspěšné projekty;
48. posoudily, zda by bylo vhodné zavést zvláštní opatření na podporu mladých profesionálů při přípravě a zahájení realizace jejich prvních projektů, čímž by se přispělo k rozvoji evropské kinematografie;
49. usnadnily přístup publika k audiovizuálním dílům a obsahu prostřednictvím opatření, jež podporují širší přeshraniční propagaci a distribuci, včetně rozvoje digitálních technologií pro dabing a titulky v co největším počtu evropských jazyků. To zahrnuje audiovizuální díla vytvořená v koprodukci zemí či regionů, jejichž jazyky jsou méně rozšířené, s cílem podpořit jazykovou rozmanitost a zároveň překonat překážky, které vznikly v důsledku jazykových nebo specifických potřeb;
50. zintenzivnily úsilí o zajištění toho, aby koprodukční díla byla podporována a propagována v celém hodnotovém řetězci, a to i na přeshraniční úrovni, a aby se dostala k co nejpočetnějšímu mezinárodnímu publiku;

51. nadále spolupracovaly na vytvoření registru evropských filmů, jenž přinese pro evropská koprodukční díla dostupná online větší viditelnost a transparentnost;
52. nabádaly ke strukturovanému a komplexnímu dialogu s co nejširší možnou škálou soukromých zainteresovaných stran v zájmu zachování jejich trvalého závazku přispívat ke koprodukčnímu ekosystému a zajištění doplňkovosti zdrojů financování;
53. s náležitým zohledněním subsidiarity dále podněcovaly a podporovaly iniciativy v oblasti filmové gramotnosti v rámci formálního a neformálního vzdělávání a informálního učení, umožňující mladým Evropanům získávat tvůrčí dovednosti a podporující jejich inovativní potenciál. Filmová gramotnost hraje zásadní roli při zapojování mladých generací a umožňuje jim objevovat a oceňovat evropské filmové dědictví a kulturní rozmanitost.

Legislativní akty

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1295/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2014–2020), Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 221
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1128 ze dne 14. června 2017 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu, Úř. věst. L 168, 30.6.2017, s. 1
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu, Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 69

Závěry Rady

- Závěry Rady o Evropském filmovém dědictví s ohledem na výzvy digitálního věku, Úř. věst. C 324, 1.12.2010, s. 1
- Závěry Rady o intenzivnějším poskytování evropského obsahu v rámci digitální ekonomiky, Úř. věst. C 457, 20.12.2013, s. 2
- Závěry Rady o pracovním plánu pro kulturu (2019–2022), Úř. věst. C 460, 21.12.2018, s. 12
- Závěry ze zasedání Evropské rady konaného dne 14. prosince 2017, EUCO 19/1/17

Doporučení Rady

- Doporučení Rady o klíčových kompetencích pro celoživotní učení, Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1

Sdělení Komise

- Sdělení Komise o příležitostech a úkolech pro evropský film v digitálním věku, 24. září 2010, COM (2010) 487 final
- Sdělení Komise o Nové evropské agendě pro kulturu, 22. května 2018, COM(2018) 267 final

Mezinárodní úmluvy

- Úmluva UNESCO ze dne 20. října 2005 o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů
- Úmluva Rady Evropy o filmové koprodukci (revidovaná), 30. ledna 2017

Studie Evropské audiovizuální observatoře

- Jak se šíří filmy v rámci služeb VOD a v kinech v Evropské unii? Srovnávací analýza, Christian Grece, 2016
 - Filmová produkce v Evropě. Objem výroby, koprodukce a celosvětové šíření, Julio Talavera Milla, 2017
 - Ročenka 2017/2018. Hlavní trendy. Televize, kino, audiovizuální služby videa na vyžádání – celoevropský přehled, Francisco Cabrera, Gilles Fontaine, Christian Grece, Marta Jimenez Pumaresová, Martin Kanzler, Ismail Rabie, Agnes Schneebergerová, Patrizia Simoneová, Julio Talavera, Sophie Valaisová, 2018
 - Právní rámec pro mezinárodní koprodukce, Francisco Javier Cabrera Blázquez, Maja Cappellová, Enric Enrich, Julio Talavera Milla, Sophie Valaisová, 2018, IRIS Plus
 - Financování hraných filmů v Evropě: Analýza vzorku filmů uvedených v roce 2016, Martin Kanzler, 2018
-